

ประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน และ ความรู้เกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน

รวบรวมโดยกลุ่มงานวินัยและทะเบียนประวัติ

กองการเจ้าหน้าที่

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๗๙ กำหนดให้มาตรฐานทางจริยธรรมของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ข้าราชการ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐแต่ละประเภทให้เป็นไปตามประมวลจริยธรรมที่กำหนดขึ้นโดยจะต้องมีกลไกและระบบในการดำเนินงานเพื่อให้การบังคับใช้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งกำหนดขั้นตอนการลงโทษตามความร้ายแรงแห่งการกระทำการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมให้ถือว่าเป็นการกระทำผิดทางวินัย

ก.พ. ในฐานะองค์กรกลางบริหารงานบุคคลของข้าราชการพลเรือนได้พิจารณาโดยถี่ถ้วนแล้วเห็นว่าตำแหน่งข้าราชการพลเรือนทุกตำแหน่งมีหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติเพื่อให้ราชการแผ่นดินในส่วนที่ตนรับผิดชอบเกิดประโยชน์สูงสุดแก่สังคม ดังนั้น การใช้อำนาจเพื่อให้หน้าที่ที่ตนรับผิดชอบล่วง ข้าราชการพลเรือนทั้งปวงจึงต้องมีคุณธรรมซึ่งเป็นการอันพึงทำเพราะนำประโยชน์ให้เกิดแก่ส่วนรวมและตนเอง และศีลธรรมซึ่งเป็นการอันพึงเว้นเพราะเป็นโทษแก่ส่วนรวมและตนเอง ประกอบกันขึ้นเป็นจริยธรรมข้าราชการพลเรือนอันเป็นความประพฤติที่ดีงามสมกับความเป็นข้าราชการ

อนึ่ง มาตรา ๒๘๐ ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินมีอำนาจหน้าที่เสนอแนะหรือให้คำแนะนำในการจัดทำหรือปรับปรุงประมวลจริยธรรมตามมาตรา ๒๗๙ และส่งเสริมให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐมีจิตสำนึกในด้านจริยธรรม รวมทั้งมีหน้าที่รายงานการกระทำที่มีการฝ่าฝืนประมวลจริยธรรมเพื่อให้ผู้ที่รับผิดชอบในการบังคับการให้เป็นไปตามประมวลจริยธรรม ดำเนินการบังคับให้เป็นไปตามประมวลจริยธรรมตามมาตรา ๒๗๙

ดังนั้น บุคคลผู้ดำรงตำแหน่งข้าราชการพลเรือนทุกตำแหน่งจึงมีหน้าที่ดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายเพื่อรักษาประโยชน์ส่วนรวมและประเทศชาติ มีความเป็นกลางทางการเมืองอำนวยความสะดวกและให้บริการแก่ประชาชนตามหลักธรรมาภิบาลโดยจะต้องยึดมั่นในค่านิยมหลักของมาตรฐานจริยธรรมสำหรับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและเจ้าหน้าที่ของรัฐ ๙ ประการของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ดังนี้

- (๑) การยึดมั่นในคุณธรรมและจริยธรรม
- (๒) การมีจิตสำนึกที่ดี ซื่อสัตย์ สุจริตและรับผิดชอบต่อ
- (๓) การยึดถือประโยชน์ของประเทศชาติเหนือกว่าประโยชน์ส่วนตน
และไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อน
- (๔) การยืนหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้อง เป็นธรรม และถูกกฎหมาย

- (๕) การให้บริการแก่ประชาชนด้วยความรวดเร็ว มีอัธยาศัย และไม่เลือกปฏิบัติ
- (๖) การให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนอย่างครบถ้วน ถูกต้อง และไม่บิดเบือนข้อเท็จจริง
- (๗) การมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน รักษามาตรฐาน มีคุณภาพ โปร่งใส และตรวจสอบได้
- (๘) การยึดมั่นในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
- (๙) การยึดมั่นในหลักจรรยาวิชาชีพขององค์กร

เพื่อให้เป็นไปตามความในมาตรา ๒๗๙ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ประกอบค่านิยมหลักสำหรับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและเจ้าหน้าที่ของรัฐอันผู้ตรวจการแผ่นดินได้ให้คำแนะนำให้หน่วยงานทั้งหลายถือปฏิบัติ ก.พ. โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีจึงกำหนดมาตรฐานทางจริยธรรมขึ้นเป็นประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน เพื่อให้ข้าราชการทั้งหลายเกิดสำนึกถึงซึ่งและเที่ยงธรรมในหน้าที่ผดุงเกียรติและศักดิ์ศรีข้าราชการควรแก่ความไว้วางใจและเชื่อมั่นของปวงชนและดำรงตนตั้งมั่นเป็นแบบอย่างที่ดีงามสมกับความเป็นข้าราชการในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ผู้ทรงเป็นตัวอย่างแห่งธรรมจรรยาอันสูงสุดเพื่อใช้บังคับเป็นมาตรฐานกลางไว้

ประมวลจริยธรรม

ปัจจุบัน รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๗๖ กำหนดให้รัฐพึงพัฒนาระบบการบริหารราชการแผ่นดินทั้งราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่น และงานของรัฐอย่างอื่น ให้เป็นไปตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี โดยหน่วยงานของรัฐต้องร่วมมือและช่วยเหลือกันในการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดิน การจัดทำบริการสาธารณะและการใช้จ่ายเงินงบประมาณมีประสิทธิภาพสูงสุด เพื่อประโยชน์สุขของประชาชน รวมตลอดทั้งพัฒนาเจ้าหน้าที่ของรัฐให้มีความซื่อสัตย์สุจริต และมีทัศนคติเป็นผู้ให้บริการประชาชนให้เกิดความสะดวก รวดเร็วไม่เลือกปฏิบัติ และปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ

รัฐพึงดำเนินการให้มีกฎหมายเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของหน่วยงานของรัฐ ให้เป็นไปตามระบบคุณธรรม โดยกฎหมายดังกล่าวอย่างน้อยต้องมีมาตรการป้องกันมิให้ผู้ใดใช้อำนาจ หรือกระทำการโดยมิชอบที่เป็นการก้าวก่ายหรือแทรกแซงการปฏิบัติหน้าที่ หรือกระบวนการแต่งตั้งหรือการพิจารณาความดีความชอบของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

รัฐพึงจัดให้มีมาตรฐานทางจริยธรรม เพื่อให้หน่วยงานของรัฐใช้เป็นหลักในการกำหนดประมวลจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานนั้นๆ ซึ่งต้องไม่ต่ำกว่ามาตรฐานทางจริยธรรมดังกล่าว

และมาตรา ๒๕๘ กำหนดให้มีการปรับปรุงและพัฒนาการบริหารงานบุคคลภาครัฐ เพื่อจูงใจให้ผู้มีความรู้ความสามารถอย่างแท้จริงเข้ามาทำงานในหน่วยงานของรัฐ และสามารถ

เจริญก้าวหน้าได้ตามความสามารถและผลสัมฤทธิ์ของงานของแต่ละบุคคล มีความซื่อสัตย์ สุจริต กล้าตัดสินใจและกระทำในสิ่งที่ถูกต้องโดยคิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว มีความคิดสร้างสรรค์และคิดค้นนวัตกรรมใหม่ๆ เพื่อให้การปฏิบัติราชการ และการบริหารราชการแผ่นดินเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และมีมาตรการคุ้มครองป้องกัน บุคลากรภาครัฐจากการใช้อำนาจโดยไม่เป็นธรรมของผู้บังคับบัญชา โดยสำนักงาน ก.พ. ได้รับมอบหมายให้ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำมาตรฐานทางคุณธรรมจริยธรรม ของหน่วยงานของรัฐ มาตรา ๗๖ วรรคสาม และมาตรา ๒๕๘ ข. (๔) ร่วมกับองค์กรกลาง บริหารงานบุคคลประเภทต่าง ๆ ซึ่งปัจจุบันได้มีการประกาศใช้มาตรฐานทางจริยธรรมดังกล่าวแล้ว คือ พระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๑๖ เมษายน ๒๕๖๒ มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๖๒ เป็นต้นไป

พระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒

พรบ.มาตรฐานจริยธรรม

- มาตรฐานทางจริยธรรม คือ หลักเกณฑ์การประพฤติปฏิบัติอย่างมีคุณธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งต้องประกอบด้วย
 - (๑) ยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศ อันได้แก่ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
 - (๒) ซื่อสัตย์สุจริต มีจิตสำนึกที่ดี และรับผิดชอบต่อหน้าที่
 - (๓) กล้าตัดสินใจและกระทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม
 - (๔) คิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว และมีจิตสาธารณะ
 - (๕) มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน
 - (๖) ปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรมและไม่เลือกปฏิบัติ
 - (๗) ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีและรักษาภาพลักษณ์ของทางราชการ
- มาตรฐานทางจริยธรรมดังกล่าว ให้ใช้เป็นหลักในการจัดทำประมวลจริยธรรมของหน่วยงานของรัฐ โดยองค์กรกลางบริหารงานบุคคลของหน่วยงานของรัฐ มีหน้าที่ในการจัดทำประมวลจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐที่อยู่ในความรับผิดชอบ กรณีข้าราชการพลเรือน องค์กรกลางบริหารงานบุคคล ได้แก่ คณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.)
- บทเฉพาะกาล กำหนดให้ประมวลจริยธรรมที่มีผลใช้บังคับอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (ประมวลจริยธรรม ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๗๙) ให้คงมีผลใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีการกำหนดประมวลจริยธรรมตามพระราชบัญญัตินี้

.....

ประโยชน์ทับซ้อน

ประโยชน์ทับซ้อน (Conflict of interests) หรือความขัดแย้งกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม

การกระทำที่อยู่ในข่ายผลประโยชน์ทับซ้อนและตัวอย่างพฤติกรรม

๑. รับผลประโยชน์ (Accepting Benefits) คือ การรับสินบนหรือรับของขวัญ เช่น เป็นเจ้าพนักงานสรรพากรแล้วรับเงินจากผู้มาเสียภาษีหรือเป็นเจ้าหน้าที่จัดซื้อแล้วไปรับไม้กอล์ฟจากร้านค้า เป็นต้น

๒. ใช้อิทธิพล (Influence Peddling) เป็นการเรียกผลตอบแทนในการใช้อิทธิพลในตำแหน่งหน้าที่เพื่อส่งผลที่เป็นคุณแก่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งอย่างไม่เป็นธรรม

๓. ใช้ทรัพย์สินของนายจ้างเพื่อประโยชน์ส่วนตน (Using employer's property for private advantage) เช่น การใช้รถราชการ หรือใช้คอมพิวเตอร์ของราชการทำงานส่วนตัว เป็นต้น

๔. ใช้ข้อมูลลับของราชการ (Using confidential information) เช่น รู้ว่าราชการจะตัดถนน แล้วรีบชิงไปซื้อที่ดินหน้าไว้ก่อน

๕. รับงานนอก (Outside employment or moonlighting) เช่น การเปิดบริษัทหาผลประโยชน์ซ้อนบริษัทที่ตนเองทำงาน เช่น นักบัญชีที่รับงานส่วนตัวจนไม่มีเวลาทำงานบัญชีในหน้าที่ให้ราชการ

๖. ทำงานหลังออกจากตำแหน่ง (Post Employment) เป็นการไปทำงานให้ผู้อื่นหลังออกจากงานเดิมโดยใช้ความรู้หรืออิทธิพลที่เดิมมาเอาประโยชน์โดยไม่ชอบธรรม เช่น เอาความรู้ในเรื่องนโยบายและแผนของธนาคารชาติไปช่วยธนาคารเอกชนหลังเกษียณ

การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม (มาตรา ๑๒๖)

ห้ามมิให้เจ้าพนักงานของรัฐที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ประกาศกำหนด ดำเนินกิจการดังต่อไปนี้

(๑) เป็นคู่สัญญาหรือมีส่วนได้เสียในสัญญาที่ทำกับหน่วยงานของรัฐที่เจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้นปฏิบัติหน้าที่ในฐานะที่เป็นเจ้าพนักงานของรัฐซึ่งมีอำนาจไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อมในการกำกับดูแลควบคุมตรวจสอบหรือดำเนินคดี

(๒) เป็นหุ้นส่วน หรือผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วน หรือบริษัทที่เข้าเป็นคู่สัญญากับหน่วยงานของรัฐที่เจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้นปฏิบัติหน้าที่ในฐานะที่เป็นเจ้าพนักงานของรัฐซึ่งมีอำนาจไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อมในการกำกับ ดูแล ควบคุม ตรวจสอบ หรือดำเนินคดี เว้นแต่ จะเป็นผู้ถือหุ้นในบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดไม่เกินจำนวนที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

(๓) รับสัมปทานหรือคงถือไว้ซึ่งสัมปทานจากรัฐ หน่วยงานราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจหรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือเข้าเป็นคู่สัญญากับรัฐ หน่วยงานราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น อันมีลักษณะเป็นการผูกขาดตัดตอน หรือเป็นหุ้นส่วน หรือผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วน หรือบริษัทที่รับสัมปทาน หรือเข้าเป็นคู่สัญญาในลักษณะดังกล่าว ในฐานะที่เป็นเจ้าพนักงานของรัฐซึ่งมีอำนาจไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อมในการกำกับ ดูแล ควบคุม ตรวจสอบหรือดำเนินคดี เว้นแต่จะเป็นผู้ถือหุ้นในบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดไม่เกินจำนวนที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

(๔) เข้าไปมีส่วนได้เสียในฐานะเป็นกรรมการ ที่ปรึกษา ตัวแทน พนักงาน หรือลูกจ้าง ในธุรกิจของเอกชนซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับ ดูแล ควบคุม หรือตรวจสอบของหน่วยงานของรัฐที่เจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้นสังกัดอยู่ หรือปฏิบัติหน้าที่ในฐานะเป็นเจ้าพนักงานของรัฐ ซึ่งโดยสภาพของผลประโยชน์ของธุรกิจของเอกชนนั้นอาจขัดหรือแย้งต่อประโยชน์ส่วนรวม หรือประโยชน์ทางราชการ หรือกระทบต่อความมีอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้น

ทั้งนี้ ให้รวมถึงคู่สมรส (ที่จดทะเบียนสมรสหรือผู้ซึ่งอยู่กันฉันสามีภรรยาโดยมิได้จดทะเบียนสมรส) ของเจ้าพนักงานของรัฐด้วย โดยให้ถือว่าการดำเนินการของคู่สมรสเป็นการดำเนินการของเจ้าพนักงานของรัฐ เว้นแต่ เป็นกรณีที่คู่สมรสนั้นดำเนินการอยู่ก่อนที่เจ้าพนักงานของรัฐจะเข้าดำรงตำแหน่ง

การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดของเจ้าหน้าที่ของรัฐ (มาตรา ๑๒๘)

ห้ามมิให้เจ้าพนักงานของรัฐผู้ได้รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้จากผู้ใด นอกเหนือจากทรัพย์สินหรือประโยชน์อันควรได้ตามกฎหมาย กฎ หรือ ข้อบังคับที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เว้นแต่ การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาตามหลักเกณฑ์และจำนวนที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับกับการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากบุพการี ผู้สืบสันดาน หรือญาติที่ให้ตามประเพณี หรือตามธรรมจรรยาตามฐานานุรูป

บทบัญญัติในวรรคหนึ่งให้ใช้บังคับกับการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดของผู้ซึ่งพ้นจากการเป็นเจ้าพนักงานของรัฐมาแล้วยังไม่ถึงสองปีด้วยโดยอนุโลม

องค์ประกอบ

๑. เจ้าพนักงานของรัฐ
๒. ห้ามรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้
๓. จากบุคคล
๔. นอกเหนือจากทรัพย์สินหรือประโยชน์อันควรได้ตามกฎหมาย หรือกฎ ข้อบังคับที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย
๕. เว้นแต่ การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาตามหลักเกณฑ์และจำนวนที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด
๖. ให้ใช้บังคับกับการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดของผู้ซึ่งพ้นจากการเป็นเจ้าพนักงานของรัฐมาแล้วยังไม่ถึงสองปีด้วย

เจ้าพนักงานของรัฐ (มาตรา ๔) ได้แก่

๑. เจ้าหน้าที่ของรัฐ
๒. ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง
๓. ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
๔. ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ
๕. คณะกรรมการ ป.ป.ช.

ประโยชน์อื่นใด

ประโยชน์อื่นใด หมายถึง สิ่งที่มีมูลค่า ได้แก่ การลดราคา การรับความบันเทิง การรับบริการ การรับฝึกอบรม หรือสิ่งอื่นใดในลักษณะเดียวกัน

บุคคล

- บุคคลธรรมดา (มนุษย์)
- นิติบุคคล (บริษัท ห้างหุ้นส่วนจำกัด สมาคม ฯลฯ)

ทรัพย์สินหรือประโยชน์อันควรได้ตามกฎหมายหรือกฎข้อบังคับที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

- เงินเดือน เงินประจำตำแหน่งตาม พ.ร.บ. เงินเดือนหรือเงินประจำตำแหน่ง ค่าจ้างตามระเบียบที่เกี่ยวกับค่าจ้าง
- เบี้ยเลี้ยงเดินทาง ค่าที่พัก ค่าพาหนะตามพระราชกฤษฎีกาค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการหรือตามระเบียบขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ
- ค่าที่พัก ค่าเดินทาง ค่าอาหาร ค่าสัมมนาคณะวิทยากร ตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมการจัดงานและการประชุมระหว่างประเทศ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๕

การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยา

หมายความว่า การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากญาติหรือจากบุคคลที่ให้อภัยโทษในโอกาสต่าง ๆ โดยปกติตามขนบธรรมเนียมประเพณีหรือวัฒนธรรมหรือให้อภัยตามมารยาทที่ปฏิบัติกันในสังคม

หลักเกณฑ์และจำนวนที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

๑. รับจากญาติซึ่งให้โดยเสน่หาตามจำนวนที่เหมาะสมตามฐานานุรูป
๒. รับจากบุคคลอื่นซึ่งมิใช่ญาติ มีราคาหรือมูลค่าในการรับจากแต่ละบุคคลแต่ละโอกาส ไม่เกินสามพันบาท
๓. รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดที่การให้นั้นเป็นการให้ในลักษณะให้กับบุคคลทั่วไป

การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดที่ไม่เข้าข่ายยกเว้น

มีความจำเป็นอย่างยิงที่จะต้องรับไว้ ต้องรับเพื่อรักษาไมตรีมิตรภาพหรือความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล

วิธีการ

๑. ต้องแจ้งรายละเอียดข้อเท็จจริงเกี่ยวกับทรัพย์สินหรือประโยชน์นั้นต่อผู้บังคับบัญชาซึ่งเป็นหัวหน้าส่วนราชการ ผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงานที่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นสังกัดโดยทันทีที่สามารถกระทำได้
๒. ผู้บังคับบัญชาวินิจฉัยว่ามีเหตุผลความจำเป็น ความเหมาะสม และสมควรที่จะรับไว้หรือไม่
 - รับได้ สามารถรับทรัพย์สินหรือประโยชน์นั้นไว้เป็นสิทธิของตนได้
 - รับไม่ได้ ให้คืนทรัพย์สินหรือประโยชน์นั้นแก่ผู้ให้โดยทันที กรณีไม่สามารถคืนให้ได้ ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นส่งมอบทรัพย์สินหรือประโยชน์นั้นให้เป็นสิทธิของหน่วยงานที่สังกัดโดยเร็ว

บทกำหนดโทษ

ผู้ฝ่าฝืนต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๓ ปี หรือปรับไม่เกิน ๖๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

การรับผลประโยชน์ (Accepting Benefits) ได้แก่

- การรับของขวัญหรือของกำนัลที่มีค่าอื่น ๆ ซึ่งส่งผลต่อการปฏิบัติหน้าที่
- การที่บริษัทสนับสนุนการเดินทางไปประชุม/ดูงานในต่างประเทศ ของผู้บริหาร และอาจารย์ครบครัน
- การที่หน่วยงานราชการรับเงินบริจาคสร้างสำนักงานจากบริษัทธุรกิจที่ติดต่อกับหน่วยงาน
- เจ้าหน้าที่ของรัฐรับของแถมหรือผลประโยชน์ในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง
- การที่บุคคลปฏิบัติหน้าที่เอาผลประโยชน์ส่วนตัวไปพัวพันในการตัดสินใจ เพื่อเอื้อประโยชน์ต่อตนเองและเป็นการเสียประโยชน์ของทางการ

ประโยชน์อันคำนวณเป็นเงินได้

- การลดหนี้หรือการลดหนี้ให้เปล่า
- การให้ยืมโดยไม่คิดดอกเบี้ย
- การเข้าค้ำประกันโดยไม่คิดค่าธรรมเนียม
- การให้ค่านายหน้าหรือค่าธรรมเนียมการเป็นตัวแทน
- การขาย การให้เชื่อซื้อทรัพย์สิน เกินมูลค่าที่เป็นจริงตามที่ปรากฏเห็นในท้องตลาด
- การใช้สถานที่ ยานพาหนะ หรือทรัพย์สิน โดยไม่คิดค่าเช่าหรือค่าบริการน้อยกว่าที่คิดกับบุคคลอื่นโดยปกติทางการค้า
- การให้ใช้บริการโดยไม่คิดค่าบริการ หรือคิดค่าใช้บริการน้อยกว่าที่คิดกับบุคคลอื่นโดยปกติทางการค้า
- การให้ส่วนลดในสินค้า หรือทรัพย์สินที่จำหน่าย โดยการให้ส่วนลดมากกว่าที่ให้กับบุคคลอื่น โดยปกติทางการค้า
- การให้เดินทาง หรือขนส่งบุคคล หรือสิ่งของโดยไม่คิดค่าใช้จ่าย หรือคิดค่าใช้จ่ายน้อยกว่าบุคคลอื่น โดยปกติทางการค้า
- การจัดเลี้ยง การจัดมหรสพ หรือการบันเทิงอื่น ให้โดยไม่คิดค่าใช้จ่าย หรือคิดค่าใช้จ่ายน้อยกว่าที่คิดกับบุคคลอื่น โดยปกติทางการค้า

ข้าราชการประจำ...กิจกรรมที่มีความเสี่ยง !!!

- การนำเครื่องใช้สำนักงานไปใช้ที่บ้าน (เพื่องานส่วนตัว)
- การใช้โทรศัพท์ของทางราชการเพื่อธุรกิจส่วนตัว
- การนำรถราชการไปใช้ในกิจธุระส่วนตัวและในหลายกรณีมีการเบิกค่าน้ำมันด้วย
- การนำบุคลากรของหน่วยงานไปใช้เพื่อการส่วนตัว
- การรับผลประโยชน์หรือการเรียกร้องสิ่งตอบแทนจากการปฏิบัติงานในหน้าที่ความรับผิดชอบ
- การรับงานนอกหรือการทำธุรกิจที่เบียดบังเวลาราชการ/งานโดยรวมของหน่วยงาน
- การทำงานหลังเกษียณให้กับหน่วยงานที่มีผลประโยชน์ขัดกับหน่วยงานต้นสังกัดเดิม
- การรับงานจากภายนอกจนกระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่ประจำ
- การรับประโยชน์จากระบบการล่อลอบทรัพย์สินให้แก่เจ้าหน้าที่หรือญาติเจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน
- การใช้สิทธิในการเบิกจ่ายยาให้แก่ญาติแล้วนำมาไปใช้ที่คลินิกส่วนตัว

กรณีตัวอย่างผลประโยชน์ทับซ้อน

การใช้รถยนต์ราชการ

ปี ๒๕๕๑ ข้าราชการหน่วยงานของรัฐแห่งหนึ่งไปรับตำแหน่งที่จังหวัดเพชรบูรณ์พักอาศัยอยู่ที่บ้านพักในจังหวัดเพชรบูรณ์ อยู่ห่างจากสำนักงานซึ่งเป็นที่ปฏิบัติงานประมาณ ๑ กิโลเมตร ระหว่างที่ข้าราชการคนดังกล่าวไปรับตำแหน่งได้ให้พนักงานขับรถยนต์ของสำนักงานขับรถส่วนตัวส่วนกลางของสำนักงานไปรับที่บ้านพักมาอยู่ที่ทำงานตอนเช้าและขับรถจากที่ทำงานไปส่งยังที่พักในตอนเย็น ในช่วงวันจันทร์ถึงวันศุกร์เป็นประจำ กระทั่งต่อมาปี ๒๕๕๔ มีพนักงานขับรถยนต์ของสำนักงาน ๒ คน ได้ใช้รถยนต์ส่วนกลางของสำนักงาน รับส่งข้าราชการคนนั้นในช่วงวันทำงานทุกวัน โดยหมุนเวียนเปลี่ยนกันทำหน้าที่คนละ ๑ สัปดาห์ นอกจากนี้ วันหยุดเสาร์-อาทิตย์ บางวันได้รับคำสั่งให้ขับรถส่วนตัวของสำนักงานพาไปทำธุระส่วนตัว การกระทำของข้าราชการหน่วยงานของรัฐนั้น ซึ่งเป็นเจ้าพนักงานมีหน้าที่จัดการหรือรักษาทรัพย์สินใดๆ ของสำนักงาน ถือเป็นการใช้อำนาจในตำแหน่งโดยทุจริตอันเสียหายแก่รัฐ และเป็นเจ้าพนักงานปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการ หรือผู้หนึ่งผู้ใดและเป็นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต

ต่อมาเมื่อผู้ร้องเรียนไปยังสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (ป.ป.ท.) จึงได้ส่งเรื่องร้องเรียนดังกล่าวต่อไปยังสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ หรือ ป.ป.ช. และสำนักงาน ป.ป.ช. ส่งสำนวนให้พนักงานสอบสวนดำเนินการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และมาตรา ๘๙/๒

แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๔ กระทั่งปี ๒๕๖๐ พนักงานสอบสวนแจ้งข้อกล่าวหาแก่จำเลย ขอให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ และ มาตรา ๑๕๗ จำเลยให้การปฏิเสธ

ปี ๒๕๖๑ ศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบภาค ๖ พิจารณาคดีแล้วเห็นว่าการกระทำของข้าราชการหน่วยงานของรัฐนั้น เป็นการใช้อำนาจในตำแหน่งโดยทุจริต อันเป็นการเสียหายแก่สำนักงานอันเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๑๕๑ จึงพิพากษาให้ลงโทษจำคุก ๕ ปี (คดีหมายเลขดำที่ อท.๑๒/๒๕๖๑ คดีหมายเลขแดงที่ อท.๓๓/๒๕๖๑)

คำพิพากษา

อีกทั้งผู้บังคับบัญชาได้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยร้ายแรง ขณะนี้อยู่ระหว่างดำเนินการ ซึ่งหากมีความผิดวินัยร้ายแรงจริงก็จะมีโทษ ๒ อย่าง คือ ไล่ออก หรือปลดออก

อนึ่งคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มีข้อสังเกตซึ่งสืบเนื่องมาจากทางคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้รับเรื่องร้องเรียนว่า มีข้าราชการบางหน่วยงาน ซึ่งไม่ได้ไปดำรงตำแหน่งที่ทางราชการจัดรถประจำตำแหน่งไว้ให้ ได้นำรถยนต์ส่วนบุคคลไปใช้เสมือนเป็นรถประจำตำแหน่ง และมีการเบิกค่าน้ำมันเชื้อเพลิงจากทางราชการ ทางคณะกรรมการ ป.ป.ช. จึงได้มีการสั่งการแจ้งไปที่ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีให้มีการควบคุมและตรวจสอบข้อเท็จจริง ซึ่งถ้าตรวจสอบพบว่า ผู้ใดมีการกระทำอย่างที่กล่าวมาข้างต้น จะถือว่า เป็นการทำผิดทางวินัยอย่างร้ายแรง มีโทษไล่ออกหรือปลดออกจากตำแหน่งทันที

วันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๒ พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี และหัวหน้าคสช. กล่าวถึงเรื่องนี้ว่า มติ ครม.เห็นชอบดำเนินการตามนั้น และถือว่า เป็นความผิดร้ายแรงในการเอารัฐราชการที่ตัวเองไม่มีสิทธิ์ใช้ไปใช้ส่วนตัว จะต้องถูกลงโทษสถานหนัก คือ ไล่ออก ปลดออก

แนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหาคอโยชน์ทับซ้อน

การเคลื่อนย้ายผลประโยชน์ส่วนตัวที่ทับซ้อนอยู่ออกไป เพื่อให้ตนเองสามารถปฏิบัติภารกิจได้โดยปราศจากอคติวิธีการดังกล่าวนี้เป็นการปิดช่องทางมิให้เอื้ออำนวยต่อการเกิดปัญหาคอโยชน์ทับซ้อนจึงเป็นวิธีที่ดีที่สุดวิธีหนึ่งในการจัดการกับผลประโยชน์ทับซ้อน

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

เศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วย

๑. ความพอประมาณ หมายถึง ความพอดีที่ไม่น้อยเกินไปและไม่มากเกินไป โดยไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น เช่น การผลิตและการบริโภคที่อยู่ในระดับพอประมาณ

๒. ความมีเหตุผล หมายถึง การตัดสินใจเกี่ยวกับระดับความพอเพียงนั้น จะต้องเป็นไปอย่างมีเหตุผล โดยพิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้นๆ อย่างรอบคอบ

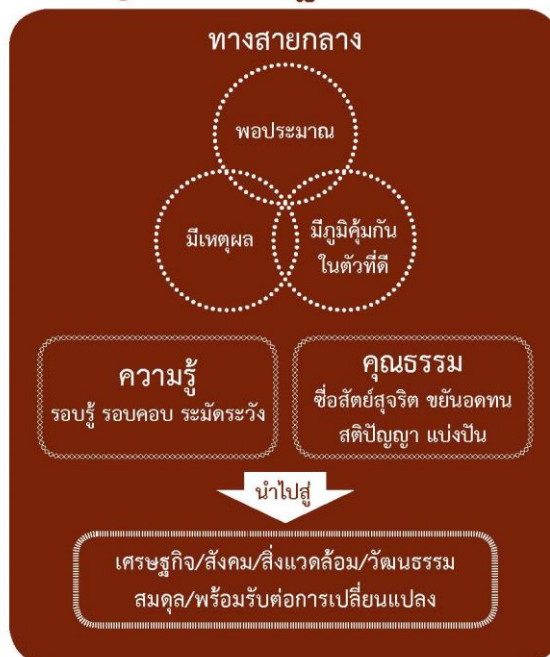
๓. ภูมิคุ้มกัน หมายถึง การเตรียมตัวให้พร้อมรับผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้น โดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ของสถานการณ์ต่างๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต

เงื่อนไขของการตัดสินใจและดำเนินกิจกรรมต่างๆ ให้อยู่ในระดับพอเพียงมี ๒ ประการ ดังนี้

๑. เงื่อนไขความรู้ ประกอบด้วย ความรอบรู้เกี่ยวกับวิชาการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องรอบด้าน ความรอบคอบที่จะนำความรู้เหล่านั้นมาพิจารณาให้เชื่อมโยงกัน เพื่อประกอบการวางแผน และความระมัดระวังในการปฏิบัติ

๒. เงื่อนไขคุณธรรม ที่จะต้องเสริมสร้าง ประกอบด้วย มีความตระหนักใน คุณธรรม มีความซื่อสัตย์ สุจริต และมีความอดทน มีความเพียร ใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

หลักธรรมาภิบาล

หลักธรรมาภิบาล หรือ **การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี** ซึ่งเรารู้จักกันในนาม “Good Governance” เป็นหลักการอยู่ร่วมกันในบ้านเมืองและสังคมอย่างมีความสุข สามารถประสานประโยชน์และคลี่คลายปัญหาข้อขัดแย้งโดยสันติวิธีและพัฒนาสังคมให้ยั่งยืน

องค์ประกอบของหลักธรรมาภิบาล ๖ ประการ คือ

๑. **หลักนิติธรรม (Rule of Law)** หมายถึง การตรากฎหมายที่ถูกต้องเป็นธรรม การบังคับการเป็นไปตามกฎหมาย ปฏิบัติตามกฎหมายกติกาอย่างเคร่งครัด โดยคำนึงถึงสิทธิเสรีภาพและความยุติธรรมของประชาชน
๒. **หลักคุณธรรม (Ethics)** หมายถึง การยึดมั่นในความถูกต้องดีงาม สนับสนุนให้ประชาชน ชี้อยู่ด้วย ซื่อสัตย์ ประหยัด อดทน มีระเบียบวินัย ประกอบอาชีพที่สุจริตจนกลายเป็นนิสัยประจำชาติ
๓. **หลักความโปร่งใส (Transparency)** หมายถึง ความโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ ซึ่งตรงกันข้ามกับการทุจริตคอร์รัปชัน และการฉ้อราษฎร์บังหลวง
๔. **หลักการมีส่วนร่วม (Participation)** หมายถึง การเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมือง การบริหาร และการจัดสรรทรัพยากรของชุมชนเกี่ยวกับวิถีชีวิตของชุมชน
๕. **หลักความรับผิดชอบ (Accountability)** หมายถึง การมีจิตสำนึกในหน้าที่ร่วมรับผิดชอบ ต่อสังคม สิทธิและหน้าที่ และปัญหาสาธารณะของบ้านเมือง และเคารพความคิดเห็นที่แตกต่างตามหลักประชาธิปไตย
๖. **หลักความคุ้มค่า (Value for Money)** หมายถึง การบริหารจัดการและใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ผลิตสินค้าอย่างมีคุณภาพสามารถแข่งขันได้ในตลาดโลก พัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน และรักษาทรัพยากรธรรมชาติ

องค์ประกอบของหลักธรรมาภิบาล

คำประกาศเจตจำนงสุจริตผู้บริหาร

“ข้าพเจ้า นายวิวัฒน์ ตังหงส์

อธิบดีกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

ขอประกาศเจตจำนงว่า

จะประพฤติปฏิบัติตนเป็นข้าราชการที่ดี มีวินัย

ปฏิบัติราชการด้วยความซื่อสัตย์สุจริต โปร่งใสตรวจสอบได้

ยึดมั่นในความถูกต้อง เป็นธรรม

ยึดถือประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว

และน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำรงชีวิต

พร้อมทำความดีด้วยหัวใจ และด้วยจิตอาสา”

(นายวิวัฒน์ ตังหงส์)

อธิบดีกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๑